

L'AMIC DEL POBLE

Núm. 20 — Any II

Girona, 24 de Setembre de 1932

Preu: 10 cts.

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ: FORÇA, 6, 1.er

ALERTA PAGESOS

La Confederació Nacional del Treball, és a dir el Sindicat Únic, l'organisme de les actuacions anònimes i tenebroses que tot sovint ordena i mana sense explicar què mana i perquè s'ordena, també parla d'organitzar pagesos i terressans a la seva manera i constituir la Federació Regional de Camperols, que sigui un altre instrument de guerra social de què disposin els directius de l'Únic per a manejar despòticament quan els convingui.

Fa una crida als jornalers, arrendataris, rabassaires i petits propietaris i els prega que s'allistin a les seves files a fi de conseguir millores.

El que escriu aquestes ratlles, pagés de tota la vida, es creu en el deure d'advertir als seus companys que es guardin de caure en la llosera que pretèn parar el Sindicat Únic, car els interessos del camp i de la pagesia, de cap manera corren perill amb els del Sindicat Únic.

Per a la prosperitat de la complexa personalitat del camp, calen solucions de pau social i no les tamborinades de verí que propaga la C. N. T. Si un adversari econòmic, no social, té la riquesa agrícola, si alguns interessos li poden fer competència i empobrir els seus, són els interessos de la ciutat, de la indústria i dels seus directius que procuren fer abaratir els productes de la terra que el pagés ven i encarir els de la indústria que el pagés compra.

Entenem que els pagesos deuen estar organitzats amb plena independència d'altres estaments per a fer prevaldre nostres drets allà on calgui defensar nostres interessos contra els rivals, i per això fer el més funest i cnotraproduent seria junyir-nos a les files del Sindicat Únic que és precisament un organisme acaparat, dirigit i manat per la gent de la ciutat que xucla nostra suor i viu més bé quan pot desvaloritzar els fruits de nostre treball.

Precisament ara tenim una prova colpidora.

Mai com en aquests moments no havien tingut els pagesos tanta influència en el governament del país, car disposen els socialistes que es diuen representants dels obrers, de tres carteres ministerials, o no obstant l'economia agrària res els deu agrair. Fa almenys cinc anys que el blat no s'havia venut a tan poc preu: les avellanes no valen res; la fusta ha perdut l'estima d'anys enrera; el bestiar no te sortida; l'oli fa la viu-viu amb prou feines. Es que els socialistes, igual que els sindicalistes, inspirats i dirigits per gent de ciutat estimen i defensen uns interessos que estan en raó inversa amb els nostres.

Si voleu que l'economia agrícola suri cal que els pagesos i solament els autèntics pagesos, tant se val si són arrendataris com propietaris, ens unim ben estretament i ben deslligats de sindicats i partits que no saben, no poden ni volen defensar els interessos de la pagesia.

Prohibició de llibres

En Pere i en Joan tenen el següent diàleg:

En Pere: Què vols que et digui Joan; això de prohibir els llibres és una barrabassada increïble; si jo fos Sant Pare, treuria aquest absurd, que és una tonteria.

En Joan: Permeteu-me que doni aquest llibre obscè i escandalós a la vostra filla perquè el llegeixi.

En Pere: Burrango! Com t'atreveixes a ferme aquesta proposta? Descarar! més que descarar!

En Joan: Com Quedem? Es a dir que vós també voleu prohibir llibres?

En Pere: Tu ho diràs! A veure si com a pare que sóc, puc permetre que una nena innocent llegeixi aquest llibro!

En Joan: I doncs, home! Com voleu que el Papa, que és pare de tots els nens innocents, de totes les persones ignorants, ho permeti? No ho veieu que no sabeu el que dieu?

Recordant la Història

Quan morí Carles II, rei d'Espanya, es disputaven la seva corona, l'Arxiduc d'Àustria, Carles i Felip d'Anjou. Aquest plet suscità un conflicte entre diverses nacions d'Europa. Anglaterra, Holanda i Portugal es posaren al costat de l'Arxiduc, i França i Espanya defensaven la sort del nét de Lluís XIV, anomenat Felip V.

Catalunya va posar-se al costat de les nacions que defensaven l'Arxiduc; però, havent-se mort, el mes d'Abril de 1711, el germà de Carles emperador que era d'Àustria, fou cridat a succeir-lo. Allí marxà el 27 de setembre, deixant a Catalunya l'emperadriu, i nomenant virrei i capità general a Staremberg. Encara que prometé no deixar mai a Catalunya, els catalans sospitaren ja de bon començament una nova desil·lusió.

Les promeses no varen correspondre, en veritat, als fets, puix en el mes de març de 1713 reberen els catalans la nova de què l'emperadriu havia rebut ordre d'anar amb el seu espòs a Viena; embarcant-se efectivament el 19 del mateix mes.

Com obeïnt a un pla preconcebut l'endemà Staremberg renuncià al càrrec de virrei de Catalunya, rebent a poc les tropes alemanyes l'ordre d'evacuació del Principat. Amb aquesta actitud, l'Arxiduc, després d'innombrables promeses, abandonava als catalans i els deixava indefensos davant les tropes de França i d'Espanya.

El 30 de juny del mateix any es convocaren les Corts de Catalunya, i el 5 de juliol es va resoldre no acceptar la tutela de la Casa de França, essent aquesta resolució acollida amb gran entusiasme per tot el poble.

El 14 de juliol es rendia Tarragona i el 25 del mateix mes el duc de Pòpuli rodejava Barcelona amb 20.000 homes, establint una línia des de l'Hospitalet per davall de la serralada veïna fins al Mas Guinardó, Sant Martí de Provençals i la mar.

La ciutat sols comptava per a la seva defensa amb 11.712 homes, essent-ne general cap don Antoni de Villarroel, qui amb tot i no ésser català, es va portar durant el setge com el més fervent fill de la terra.

Diverses vegades va provar Pòpuli d'intimidat als assetjats, però el

menyspreu més absolut a les seves proposicions fou la resposta dels braus defensors.

El dia 7 de juliol de 1714 s'encarregà de les forces dels aliats el Duc de Bervick, augmentant des de allavors molt més el foc i el rigor del setge. La situació de Barcelona era ja insostenible, la fam cada dia causava més estralls. El dia 4 de setembre, Bervick va tractar novament de la rendició, i dissentint en Villarroel de la contesta que donà el Consell, dimití l'alt comanament. Per conseqüència el resumí el Conseller en Cap i per acord del Consell de Cent, el 9 de setembre era nomenada generalíssima la Verge de les Mercès, com significant que sols es confiava amb l'auxili del Cèl.

Barcelona tenia obertes al camp set portes, on s'agrupaven els defensors. El dia 11 de setembre al desvetllar-se el dia, les tropes franceses i espanyoles es posaren en moviment sorprenent als contats defensors que guarnien les muralles. La defensa de Barcelona era encomanada als gremis de la ciutat. Defensaven el Portal Nou la Companyia de flassaders, llibreters, mercers i botiguers. El de Sant Pere les dels fadrins sastres i revenedors. El de Santa Clara els taverners. El de Llevant les dels escudellers, velers, argenters i pagesos. Al portal de Sant Daniel els forners i blanquers es defensaven heroïcament auxiliats pels teixidors, però davant de la gran superioritat varen retirar-se amb ordre. A Santa Clara la companyia d'escribans va entregar l'Església quan no va quedar ningú per defensar-la. El batalló de la Coronela amb els estudiants de medicina i teologia, ajudats pels estudiants de lleis, va guanyar glòria eterna batenent-se desesperadament davant del portal reial.

Per consell d'en Villarroel qui anava donant ordres i dirigia altra vegada, malgrat trobar-se ferit, es va intentar un atac general contra l'enemic, treient les banderes de Santa Eulàlia i de Sant Jordi.

La bandera de Santa Eulàlia era la bandera de la ciutat, i sols es treia al carrer quan la salut de la pàtria corria un perill imminent.

Victoriosa a tot arreu des de l'epopeia de Panissars, precedia sa sor-

tida el veguer de Barcelona al crit de «Via fora Sometent!», i s'encenien fogueres i tocaven les campanes cridant als gremis sobre les armes. Aleshores sortia la bandera que duïen a coll, plegada, quatre Consellers, i era hissada en una de les finestres de Casa la Ciutat, fent-li guàrdia d'honor les companyies de la Coronela, o sigui la host dels gremis quals banderes eren també hissades solemniament.

El Conseller en Cap Rafel de Casanova, enlairada la bandera, acut al baluard Junqueres, quan la companyia de fadrins sastres apenes podia sostindre's. Refets amb l'auxili, rebutgen l'exèrcit aliat fent-los-hi perdre el baluard de Sant Pere i la bateria del Portal Nou, però el foc cada vegada més intens de l'enemic els va obligar a retrocedir en el moment que queia ferit abraçat a la bandera de Santa Eulàlia en Rafel de Casanova. També caigué ferit el general de Ramon i mort el tinent coronel Comes. El Comte de Plasència arborà la bandera que deixà en Casanova, i animades les forces continuaren la defensa amb més delit que mai... però la victòria ja estava decidida.

Era un migdia... Vuit hores feia que durava la gegantia lluita i el cansament minvava el foc de la fuselleria. A les cinc es reunien al Saló de Cent els Consellers i demés autoritats catalanes, presidits pel segon Conseller en Feliu de la Penya. I el 12 de setembre, a les vuit del matí, acordaven l'entrega de la població.

Al capvespre onejava en els cims de Montjuïc la bandera borbònica mentre les ombres embolcallaven a Barcelona en la mortalla de l'esclavatge.

Les pèrdues que tingué Barcelona l'11 de setembre de 1714, puguen a 3.835 homes, i durant el setge perdé a més de 2.127 combatents. A l'enemic li costà un xic cara la victòria, doncs tingué durant el setge 12.153 baixes.

La capitulació de Barcelona significa per a Catalunya la pèrdua de les poques llibertats que li quedaven ja que seguidament Felip V abolí el govern polític, administratiu i econòmic de Catalunya.

Deportà a Villarroel i altres capitosts i eclesiàstics i els confiscà els

Els dos camarades

Pau amb Déu i pau amb els homes

¿Creuries que des de nostra entrevista no se m'han anat de la memòria les teves últimes paraules al dir que a tots tenien d'interessar-nos i deuriem sentir amor a les coses de la terra?

Es lògic, perquè si tots tenim necessitat de les coses de la terra per viure ¿com no hem de sentir amor i interès per elles?

—Dius bé que és lògic, però no sempre ço lògic es el més ferm; ans al contrari el que més sabem fer els homes es anar contra la lògica; la lògica és el dictamen de la recta raó i aquest és el què moltes vegades no se segueix. Me diràs i perquè? Ho diu el refrà castellà que *una cosa es predicar y otra dar trigo*, i aquell altre més entenedor *del dicho al hecho va*

béns; el general Moragues sigué decapitat, i el seu cap tancat dintre una gàbia de ferro permanesqué 12 anys damunt del Portal de Mar; el brau guerriller Bac de Roda fou penjat a Vic; es privà a Barcelona de la seva Universitat; es promulgà el decret de Nova Planta que deixava a Catalunya sota l'absolutisme reial; va quedar excluída la llengua catalana de tots els llocs oficials; féu fondre la campana Honorata per haver tocat a Sometent *amb la veu una mica massa viva*; quedà abolida la moneda catalana; s'establí el paper segellat; es construí la Ciutadella damunt del típic barri de Ribera, destruint 65 carrers amb 1.262 cases; s'arrenquen els bancs del Saló de Cent, i de les gramalles dels Consellers en feren, per escarni, lliureies pels criats; fou aterrada la columna de la Immaculada Concepció erigida al Born per Carles d'Austria...

Així caigueren els heroics defensors de Barcelona, aquells homes cristianíssims que tenien la Verge de la Mercè per Capitana, i que tot morint deien dirigint-se a la Bandera de Santa Eulàlia, la patrona de la ciutat:

Bandera de Santa Eulàlia
Bandera no ens deixi's mai,
Puix morim per Catalunya
amortallan's amb ton drap!...

LI. BONET I PUNSODA

mucho trecho. Tot això ens ve, jo, al menys així ho entenc, d'una ensopagada que donà el gènere humà en els albors de la seva existència.

—¿Voldràs dir del que en diem el pecat original?

—Just, d'altra manera no s'explcaria satisfactòriament.

Diuen els Llibres Sagrats, i el primer d'ells el Gènesis, on s'hi descriu l'admirable obra de la creació, que Déu Nostre Senyor féu l'home recte, físic i moralment i ja veus, pel que estem dient que anem força geperuts, el qual Sant Pau amb una pinzellada de mà mestre, com solen ésser totes les seves, ens ho retrata amb aquestes paraules: *que veiem el millor i seguim ço.péssim*.

—Així sí que estem ben guarnits!

—I el que d'aquí se'n deriva, que no anem a les dretes ni amb Déu ni amb els homes. No amb Déu perquè havent-nos donat la terra per habitació i com a mitjà de sustentació, conservant-li la fertilitat que ve a ésser una creació continuada, molts homes ni reconeixen el seu imperi ni li agraeixen el favor; no amb els demés homes, perquè enlloc d'estimar-nos com a germans, associar-nos i ajudar-nos mutuament en l'obra que a tots interessa de fer produir la terra, molts prefereixen tirar pel seu coll miran

solament per llurs fins egoístics i els demés, si no en tenen que en busquin.

Així no arreglarem mai la qüestió social, ni de patrons i obrers, ni de masovers i Amos, perquè no es basa en la llei de la mútua estimació que ens hauria de regir a tots. I el que succeeix és que com dependeixen de Déu el sol i la pluja i els temps, convenient sol retirar els seus beneficis per allisonament i desengany de l'home, i el que només hauríem volgut per a nosaltres manca a tothom.

Ja veig jo per on se perd l'aigua; i ja que és per no anar a les dretes amb Déu ni amb els homes, la recepta ha d'ésser fer les paus amb Déu i amb els homes ¿no és veritat?

—Si, pau basada en l'amor, que allavors se verificarà la dita de Sant Agustí: *Ama i fes el que vulguis*, per quan tot ho faràs bé; entendrà que el primer deure de l'home és honorar Déu, és dir, tenir religió, i viurà confraternament amb els demés homes, mutuament ajudant-se en llur professió i necessitats.

¿Qui veies tan bell estat de coses que no semblaria sino que el paradís és sobre la terra? ¿No t'ho sembla?

—El que em sembla és que ens la passariem un xic menys malament...

A.

JUSTICIA DE FABRICA

Era una de las mejores fábricas de la ciudad condal y en ella trabajaba Antonio Judas, el confidente de la policía y pistolero a sueldo del Sindicato. Cien pesetas por cada crimen y había percibido un total de más de mil. Debido a su fama de comunista de acción, nadie podía suponer que vendiera a sus mismos compañeros por menos de los treinta dineros. Y así, hipócrita, rastrero y criminal, el temido Antonio Judas era considerado como un Marat de ocasión.

Era zurdo: su mano izquierda era la más hábil para el trabajo, para accionar, para empuñar un cuchillo o una pistola. Y en su cinismo decía que tenía «buena mano izquierda».

Un anochecer, a la salida del trabajo, un tipo misterioso le entregó un sobre conteniendo cien pesetas y un papel con el nombre de un obrero. Antonio Judas comprendió: debía de matar. Y sin preocupaciones llegó a su casa y desengrasó un revólver robado del bolsillo de un muerto por él

A la mañana siguiente, al llegar a la fábrica, se dirigió a su máquina para comenzar el trabajo. ¡Cosa rara! la máquina no funcionaba bien. Y buscando y rebuscando la causa, halló un tornillo sin encajar, flojo. Con el destornillador en la mano izquierda hizo presión, pero la herramienta resbaló por la ranura del tornillo y le hirió en la mano derecha, que sangró abundantemente.

Sus mismos compañeros le atendieron y vendaron. El encargado, solícito, le invitó a cesar en el trabajo pero Antonio Judas quiso continuar. Le convenía que le vieran salir con todos los obreros. Y siguió trabajando

—Tengo suerte— pensaba—. La herida impedirá que duden de mí. ¡Tengo buena mano izquierda!

Pero le falló la suerte. Su mano izquierda, torpe sin la ayuda de la derecha, fué aprisionada por los engranajes de la máquina. El brazo izquierdo quedó convertido en un muñón saguinolento y asqueroso.

VARAGON

Ferrer Guàrdia

Ferrer Guàrdia, d'intel·ligència curta i obtusa, apareix tot al llarg de la seva vida afollat per la idea d'un anarquisme pràctic i proselitista. Els diaris de l'època relaten senyals de la seva conducta errívola i enigmàtica. Casat, de primer amb una tal Teresa Sanmartí, de Granollers (1), de qui va tenir varies filles, se en separà dues vegades, i va prendre'n-hi tres, les que no eren batejades. La muller havia rebut un tractament tal del marit, que, desesperada, va acabar per atemptar contra la seva vida, engegant-li un tret.

Ferrer, traslladat a París, i actuant com a professor d'espanyol, rapta una deixeble de la qual té un fill. L'abandona i s'amistança amb la Soletat Vilafranca, la seva cèlebre amiga, durant el temps de funcionament de la «Escuela Moderna» de la nostra ciutat. Però la més renomada de totes les sevas companyes, és Ernestina Meunier, rica dama francesa, de qui conseguí un manlleu irregular de 600.000 francs, que destinà al funcionament del centre revolucionari damunt dit. A remarcar la fi d'aquesta senyora francesa, qui fou trobada un dia, coberta amb una mortalla, mateix que una mòmia egípcia, les quals circumstàncies infongueren serioses sospites a la família d'ella, segons va explicar en el seu temps, Maurice Talmeyr, a *L'Eclair*, número del 21 de maig de 1913. Tal és, a grans trets, la seva vida privada.

La seva vida pública accionà des de dalt un baluard, avui encara de la més esglaiosa memòria: la «Escuela Moderna». Hem dit de Ferrer Guàrdia, que era una mentalitat curta i obtusa. Tota la cremorosa filosofia que aquella va infondre a la ment dels seus deixebles, pertany al filòsof de l'actual sindicalisme únic: Anselmo Lorenzo, espanyol de Toledo. Ferrer va copsar-ne les fórmules més simples i destructores. Mireu, sinó, aquests retalls d'unes cartes adreçades a l'anarquista Josep Prat, reportades en l'opuscle de A. Lugan: «Escola (es refereix a l'orientació de la «Escuela Moderna») — emancipadora per a arrencar dels cervells allò que divideix els homes (religió, propietat, pàtria, família)». Després: — «per a formar anarquistes convençuts, inculcant en el cervell de la joventut, la idea del capgirament per la violència».

Les idees propagades per la «Escuela Moderna», són, com hem dit, les de les obres d'Anselmo Lorenzo, espanyol de Toledo, i les d'Eliseo Reclus, vertides a l'espanyol per aquell. Heu's ací alguns textos cullits ça i lla. Parlant de la Religió, diu: «De este modo, execrando las supersticiones y derribando las iglesias, los revolucionarios respetarán la fe de cada uno». Sobre el matrimoni, escriu: «Queda en vigor el régimen de raptó y de violencia implantado por nuestros antepasados los monos». Sobre l'educació, i el dret dels pares als fills, exposa: «Nuestra firme voluntad de intervención hacia el niño, contra los padres. La libertad del padre de familia es el raptó, la sencilla apropiación del hijo, que es dueño de sí mismo, y que se entrega a la Iglesia o al Estado para que lo deformen a su antojo». I no en copièm més, puix ens fariem interminables.

El primer deixeble aprofitat de la «Escuela Moderna» va ésser un professor d'aquesta: Morral. Es l'autor de la bomba al carrer Major, de Madrid, en la celebració de les noces reials (31 de maig de 1906), i la qual va causar vint-i-quatre morts i cent sis ferits. Tot d'una, la consciència pública, que no s'equivoca gaires vegades, veié en l'es-

glaiós atemptat, no sols la mà de l'anarquista enfellonit, sinó un esclat horripilant dels ensenyaments de la «Escuela Moderna». Morral veient-se atrapat per un guarda rural a Torrejón de Ardoz, va matar-lo d'un tret i després se suïcidà. I de moment, es va fer fonedissa l'ombra macabra de Ferrer Guàrdia.

Però no havien de passar gaires anys, sense que aparegués de nou: fou en la setmana tràgica de juliol, de l'any 1909. Ella va constituir l'esclat explosiu i simultani de les quaranta vuit sucursals que la «Escuela Moderna» posseïa a Barcelona. Varen cremar cinquanta edificis, entre convents, esglésies i asils, i col·legis religiosos. En mig de les flames horripilants, tothom va veure-hi volar sinistrament l'ombra fatídica de Ferrer Guàrdia. I, efectivament, la participació d'aquest en la tragèdia vandàlica, va ésser de mostrada llargament (2) en el procés que va incoar-se contra ell. Com a conseqüència, fou afusellat a Montjuïc. Per tant, *no assassinat* com pretén afirmar algú amb un cinisme impúdic.

(1) Gairebé totes les dades estan tretes de l'irrefutable opuscle «Un precursor du bolchevisme, Francisco Ferrer», per A. Lugan. Procure General-3-Rue de Mezieres, París, 1921.

(2) El lector curiós trobarà tota mena de detalls i testimoniatge en l'obra «Juicio ordinario seguido ante los tribunales militares en la plaza de Barcelona, contra Francisco Ferrer Guardia». — Madrid 1909.—Sucesores de Rivadeneyra.

La Tragèdia d'una vaga simple

Les vagues, els conflictes socials, sempre són contraproductes. Ultra el natural perjudici que ocasionen a l'obrèr mancat de jornal, al patró que amb l'estroncament del seu afer se li irroguen perjudicis que no es veuen a simple cop d'ull, n'hi han d'altres menes. Ens ho fa recordar el fet que hem llegit va succeir a Lesdembran, poble de la comarca zamorana.

Retreiem-lo:

Hi havia plantejat un conflicte entre—ja no cal dir-ho—patrons i obrers. Era en el ram de la terra. Motiu? L'ètern de les hores de treball. No s'arribà a l'acord immediat que fóra de desitjar. No pretenem d'inculpar ningú. Ens cenyim ara a la narració del fet.

Mentrestant la feina s'havia paralizat. L'ordi, per segar en unes grans extensions, esperava pacient que de la desavinença en sorgís la concòrdia. ¿No diu el refrany que les coses cal espatllar-les força per endagar-les bé? Doncs la relació entre patrons i jornalers era ben espatllada. L'endegament no podia, doncs, tardar...

Així «havia d'ésser, però així no era. ¿Fallaria el refrany aquesta vegada? Qui sap!...

I el pagès veia com la cega, precisa ja, no es portava a terme. I tot d'una veié una altra cosa: veié com el temps, revolt, era força amenaçador per a les seves terres.

I no tardaren a caure davassalls de pluja. Les terres foren envaïdes per la tempesta; un veritable riu va passar, engreït, veloç, avassallador, damunt dels seus camps. I aquell ordi ufanós, que torçava abans amb gràcia el seu coll de cigne daurat, envanint-se en mostrar la magnífica testa espigada que era un tresor, que era vida, va ésser arrencat i malmes i emportat pel corrent vertiginós...

Desgràcia sensible—ja no hauria d'ésser desgràcia—la del pobre pagès, la de la pobre família que es vegi així punyida, perduda tota una anyada de treball constant.

La crueltat del règim soviètic

EL GOVERN DELS SOVIETS HA SIGNAT UN DECRET REDUÏNT EN UN 30 PER CENT LES RACCIONS ALIMENTOSSES DELS TREBALLADORS

En tres dies s'han dictat vint penes de mort entre persones que, mortes de fam, robaren blat i productes alimentosos.

La tragèdia de la fam se cerneix damunt Rússia.

Londres, 6. — Nombrosos periòdics publiquen notícies i articles al·ludint la situació actual a Rússia, la qual ha donat lloc a adoptar severes mesures per part del govern soviètic contra els que amaguen o roben el que pertany a l'Estat.

«El Govern rus — escriu *The Daily Express* — ha negat als camperols el dret de recollir el que havien sembrat, de manera que aquell país es troba en el moment present amenaçat per la fam. Mentrestant, la producció de les fàbriques, creada segons el pla quinquennal, minva ràpidament, i les màquines comprades a l'estranger, que no estan pagades encara, han estat averiades per negligència o per ignorància.

En tres dies han estat condemnades a mort, vint persones per haver robat blat i productes alimentosos de les granges de l'Estat».

L'explicació d'aquesta mesura de terrorisme està en el fet que la collita és de tal manera inferior al que s'havia previst, que no es volen tolerar pèrdues, per minses que siguin.

Sembla que el problema de l'alimentació del poble es plantejarà l'hivern vinent d'una manera tràgica que mai no s'havia presenciat encara a Rússia. —Atlante.

La reducció dels aliments.

Londres, 6. — El corresponsal del *Daily Express* a Moscou anuncia que el govern dels soviets ha signat un decret ordenant la reducció de prop d'un 30 per 100 de les racions d'aliments per als naturals i estrangers que treballen a Rússia.

A més, un segon decret prescriu a totes les fàbriques, a tots els trusts i organitzacions del Govern que estiguin prop de les ciutats, el conreu de llegums. Les noves restriccions no s'apliquen al cos diplomàtic.

El corresponsal del dit periòdic londinenc indica les quantitats de queviures permesos a cada cap de família en virtut del nou decret:

Dues lliures de pa negre cada dia i una lliura per cada individu més de la família; catorze lliures de carn al mes i sis lliures per cada altra persona (mentre hi hagi carn); sis lliures de sucre al mes, i tres per cada persona de més; tres unces de te al mes, més dues unces per cada altra persona; tres lliures de mantega al mes; dos bocins de sabó per persona al mes. —Atlante.

Desgràcia que li venia de dalt, per incomprensió i intransigència dels de baix...

I desgràcia més terrible encara la de l'infeliç pagès que, en un moment que volgué veure com se li malmestia la collita, tan fou treure el cap per la finestra com quedar occit per un llamp que hom diria l'esperava...

Heus ací en no gaires paraules, llegidors preats, el fet de Lesdembran, el drama primer i la tragèdia després del poble zamorà.

Ací teniu, esborronadora, la conseqüència d'una vaga «simple», que passa per perjudici sabut de la manca de jornal de l'obrer i de l'estroncament de l'afer del patró.

Quelcom tètric que s'hauria evitat de no existir aquell conflicte criminal, del que no pretenem inculpar ningú, cenyint-nos tan sols a la narració del fet.

F. SERRA I MONT

El treball, els salaris i els preus

Els sense feina sembla que han arribat al grau màxim, el mes de febrer darrer, a la major part de països. Les estadístiques de l'Oficina Internacional de Treball indiquen, si més no, una represa d'activitats, lleugera sens dubte, més accentuada i general, a comptar del mes de març ençà. Mentrestant és molt possible que aquesta represa hagi estat, almenys en bona part, quelcom estacionada. Per exemple, a França el nombre dels sense feina que han rebut socors de les fonts creades a tal efecte i de les institucions benèfiques, assoleix, el dia 16 de juliol, la xifra de 263.686, ultra haver descendit el dia 2 del mateix mes a 259.838.

A Anglaterra el millorament s'ha alentit el mes de juny la represa de treball a les indústries tèxtil i del calçat, s'ha trobat amb l'agreujament de la situació a les mines; a Alemanya, fins el mes de juliol ha disminuït el nombre dels sense feina havent pres un caràcter estacionat no gens dubtós.

A França han estat preses algunes mesures per tal de multiplicar els fondos destinats als sense feina, millorar la condició de les famílies, limitar la mà d'obra estrangera, subvenir les caixes, els departaments, etc. Als Estats Units, on hi ha uns onze milions de sense feina, el Congrés ha votat tres-cents milions de de dòlars a favor d'ells.

Els salaris encara han disminuït als Estats Units. El que correspon als obrers agrícoles es troba per sota del nivell de 1914. A Alemanya hom constata reduccions a algunes professions i a més d'una regió. A Suïssa, el Consell Federal proposa de reduir a un deu per cent el salari dels funcionaris. A Anglaterra, d'ací endavant, aquests salaris seran posats en relació amb els salaris privats; de moment els salaris antics no seran sotmesos a revisió si el cost de la vida descendeix a 135 o bé arriba més amunt de 160 (100 en 1914). Dins l'art tèxtil la disminució de salaris a 10 de 12'5 per 100 ha estat acceptada pels obrers; pe.ò aquesta mesura ha provocat algunes vagues a les fàbriques de cotó.

A Bèlgica una reducció de salaris practicada ha provocat, també, més d'una vaga, no pas general, sinó parcial que han fomentat els comunistes. Els sindicats socialistes, després de més d'un dubte, disposaren la vaga general per al 6 de juliol; d'altres vagues s'han produït per solidaritat, però no han tingut cap eficàcia. Finalment s'ha aconseguit un acord entre les organitzacions centrals de miners i patrons; però les seccions locals han refusat de ratificar-lo.

Els preus a la menuda baixen a Bèlgica d'alguns punts. A Anglaterra han pujat d'un punt.

A França l'índex dels preus a l'engròs es troba quelcom estacionat. El dels productes del ram de l'alimentació (menuda) han passat de 483 el 18 de juny, a 473 el 16 de juliol; el de les matèries industrials (menuda) de 348 a 344.

J. S. T.

Costa més de sostenir el dispendi d'una noia vanitosa i mundana, que els de mitja dotzena de noies senzilles, modestes i morigerades.

Justicia de lo alto Cómo pierde ambas manos un obrero

De nuestro estimado colega «El Pensamiento Navarro» de Pamplona, recortamos el siguiente interesante suelto que publica con los mismos epígrafes que encabezamos:

«No ha mucho entró un joven obrero en un hospital de Madrid atendido por Hermanitas. Adelantándose hacia una de ellas y mostrándole la palma de su mano derecha le dijo:

—¿Querrá usted ponerme alguna cosa en esta mano?

Observó la Hermanita en la mano que se le presentaba una llaga, cuyo aspecto le causó mala impresión, por lo que en lugar de vendársela, después de aplicarle un remedio común juzgó más conveniente conducir al obrero hacia uno de los médicos del establecimiento benéfico. Apenas el doctor clavó la vista en la mano enferma, con aquella cruel naturalidad propia de no pocos de los que están acostumbrados al ejercicio de la Medicina, dijo secamente:

—Hay que amputarle inmediatamente esta mano: esto es gangrena.

—El obrero, pálido como un cadáver, trató de ver si conseguía del médico siquiera una débil esperanza de curación por otro medio que le permitiera salvar la mano.

—Imposible— replicó el hombre de la ciencia—: la amputación inmediatamente, si no quiere perder el brazo.

Rompiendo en amarguísimo llanto sacó el obrero la mano izquierda del bolsillo en el que desde su entrada la ocultaba: estaba rígida, seca. El médico conmovido, hubo de decirle:

—¡Pobrecito!! Y esta también ha de ser cortada si desea conservar la vida.

En el día en que las turbas, enloquecidas, redujeron a cenizas el grandioso Colegio de las Maravillas de Madrid, aquel obrero había mutilado la imagen de San José cortándole ambas manos. El mismo lo confesaba.

En estos tiempos de desenfreno se cometen profanaciones sin cuento y se hace escarnio de los más santos preceptos del Señor. La mayoría de estos actos quedan impunes al parecer, pero que tiemblen los profanos Dios vive todavía! Y sabe hacer ostentación de su poder cuando le place.»

Espigolant

EL PLET RABASSAIRE

Havem ja parlat abastament d'aquest assumpte, les conseqüències del qual han estat agreujades per l'actitud de darrera hora dels nostres demagogs. els qui ostenten una acta de diputat a Corts i els qui des de la Generalitat diuen laborar per Catalunya, enverinant molts dels seus problemes i procurant treure del poble català aquelles característiques de seny i seriositat que sempre l'han distingit.

La batalla ha estat donada i tot just es troba en els seus començos. Les solucions podien arribar a temps si a temps hagués arribat el principi d'autoritat. Però aquest principi va per terra, car poca cosa ens resta quan les sentències dels jutjats no són respectades, quan la propietat és desconeguda, quan jutges i alcaldes poden manifestar-se i produir-se amb la tranquil·litat amb què ho feren en el famós document dirigit al Govern i que, en un país regit pel dret, hauria estat prou per a destituir-los d'una manera fulminant.

Però els alcaldes i jutges, signants del famós document, són elements del partit ara dominant a Catalunya, i per aquesta transcendental raó segueixen en els seus càrrecs. Ja es veu com anem progressant en tot i com van desapareixent els vicis antics de la nostra política. Ens regenerem a pas de gegant, certament!

EL RESPECTE A LA LLEI

El Governador suspèn un míting radical i un altre míting d'Esquerra catalana a Sant Pere de Riudevitlles. Els radical no celebren el míting; però els esquerrans el celebren. I no és això el pitjor, sinó que el celebren amb la concurrència d'un Conseller de la Generalitat i diputat a Corts de la majoria, el qual acut a l'acte acompanyat per Mossos d'Esquadra, portats des de Barcelona. S'ha volgut dissimular el fet; però és evident que l'Alcalde de Sant Pere va comunicar la suspensió governativa i és evident que un agutzil, enviat per l'Alcalde amb el mateix objecte, fou tret del local sense més explicacions que l'abús d'autoritat i de força. La llei resta malparada, com de costum. ¿Es aquesta la perspectiva que la futura Generalitat ens prepara per a quan la qüestió d'ordre públic traspassi els serveis a Catalunya? ¿Ni davant d'aquesta perspectiva saben reprimir la

seva demagògia aquesta gent de l'Esquerra Catalana?

I no parlem ja dels rabassaires emportant-se'n les collites del gra a casa seva, de la força pública amb els braços plegats davant del fet, de la passivitat del Governador, etc. Si haguéssim d'entrar en minuciositats (?) semblants n'emplenariem les pàgines d'un llibre. Però creiem que com a mostra n'hi ha prou amb el que hem dit.

Mai no havíem arribat fins aquest punt en la nostra terra. Es veia generalment predicar i practicar la demagògia i la manca de respecte a la llei i a l'autoritat per certs partits quan estaven a l'oposició. El que no s'avia vist mai és que, manant, la gent d'aquests partits saltés per damunt de la llei amb una forma tan fàcil. Es francament deseducador per al dia de demà ¿Què ens espera amb procediments semblants? ¿I què hi han dit les autoritats a tot això?

Saltenques

A certs liberals i demòcrates

Les persones menys sensates no poden explicar-se que, individus els quals es diuen liberals i demòcrates i fins reivindicadors (?) de la classe humil, se les emprenguin en la divisió, precisament, de classes i en verificar la distinció de castes.

No han passat per sempre aquelles èpoques?

Per què ara perdeu el temps amb obstinada pretenció de classificació de classes?

No dieu que sou vosaltres els perfectes, els únics d'ésser escoltats, —per ignorants que siéu— els que us permeteu estúpidament vexar els homes que, perquè tenen la consciència més recta que la vostra dissortada, i un coneixement més elevat de les coses, us fan nosa per a complir els vostres plans gens nobles, saturats tots ells d'odi i cobejança, emprant gratuïtament, per allunyar-los: la delació, la qual envileix l'home que l'empra; l'insult, el qual denigra el que el prefereix i la calúmnia, la qual fa repugnant l'home que l'adopta per les seves maquinacions?

On és aquella llibertat i on és aquella generositat que sempre heu tingut vosaltres, la majoria l'escòria del poble?

És així que interpreteu la llibertat anant sempre com rèptils arrossegant-vos al darrera dels que manen, i perseguint o volent perseguir els que essent tot uns homes de caràcter conserven pura la flama del seu ideal i serveixen per als que pensen, i sobretot obren, diferentment d'ells: caritat, generositat i perdó tal com ordena la Llei Santa del Cristianisme, i, no fan com aquells, per exemple, que, ahir passaven a empastifar els pasquins que els esquerrans fixaven pels carrers en vigílies d'eleccions municipals contra el seu contrincant, la redacció d'un dels quals vollem reproduir per refrescar la memòria i fer comparació de lloc: «Cat no serà votado por

ningún hombre de dignidad» i avui, un cop girada la truita, no tan sols s'han girat també, sinó que es presten a coadjuvar aquests en la seva fatal obra sectària. Això són homes?

No serà per demés que fem anotar, que sempre el «Centro Republicano» Esquerrà ha estat un catalanista de «pura cepa». Si, tot canvia.

D'aquests actes que citem en podriem reproduir molts, però no és aquesta la nostra finalitat.

No veus car lector, per poc que experimentis aquesta genteta, la qual intenta allisonar-te com si fossis un infant, la seva perversa contradicció?

I, qui són aquests?

Són homes sense Déu, en primer lloc, sense el Sant Crist; l'home que, com hem dit, ahir era blanc i avui es fa negre o viceversa; un home que, així, no pot merèixer-nos cap crèdit ni cap respecte i menys podem escoltar la seva paraula o els seus escrits (?) els quals són fontanes d'aberracions, car el que afirmava ahir avui ens honega. D'altres, són aquells que, temps enrera comprenien la seva conducta indigna de fills o de pares, i permaneixen retirats, i s'ocultaven la cara amb les seves mans cadavèriques: Són aquests laïcistes tavernícols que es passen el dia al cafè i abandonen la família i, traguert darrera traguert aixequen castells i es forgen fantasies.

Adhuc, aquests, llençant-se al carrer i tirant-se a la premsa, desbarren tort i a dret per tots quatre cantons creient-se que la llum s'ha apagat i que regne només la nit d'orgia, aquelles nits macabres per l'esperit, i que tot és lícit com tal no vagi directament contra el règim. La moral, la pornografia, la decència, la sinceritat, el respecte, la urbanitat, el civisme, etc. són coses passades, era un tòpic. «¡Viva la libertad!» i així corren per les nostres places malmetent la societat, fent-la cada dia més esclava de les seves misèries i més i més incapacitant-la, usant, per això totes les armes que troben al seu pas.

Et diré més, amat lector. Alguns d'aquests homes, són aquells que de jovenets eren uns xicotets exemplars, plens d'ignocència, formats cristianament, no coneixien l'orgull ni la luxúria, eren uns «lluïsets». Però un cop els dos vicis esmentats feren entrada a la seva persona i en son cor s'intronitzà el respecte humà, millor dit, la covardia i, la veu maçònica els adula, abandonaren les virtuts i abraçaren els vicis i, és clar, tan espavilats, cercaren, com cerquen, justificació de la seva vergonynat conducta: volen presentar tots els homes, d'un comportament semblant o pitjor al seu. Quin paper més trist!

N'hi ha d'altres que, s'hi guanyen la vida fent el paperot, són mercenaris, esperen alguna pometa o deuen gratitud per algun benefici, i per quedar bé, tant se'ls dona dir i escriure que, s'ha de fer gran el criminal com que s'ha d'humillar el savi i honrat, és igual, el que convé, convé.

Existeixen uns altres, sense Déu, sense caràcter i sense formació que, segons l'ambient, ells es desenrotllen, són un bri de balca que fàcilment és teixeix amb d'altres que es diuen: rancor, odi, venjança; són com una pasta flonjosa propícia per a mesclar-n'hi d'altres que es diuen: maldats. I què pas-

sa amb aquests desgraciats? Parlen de generositat i menyspreu; parlen de llibertat i volen esclavitzar; volen llibertat de consciència i incendien les esglésies i destrueixen els Sants Crists; el dret d'associació i voldrien treure de la societat els que els hi donen una mirada de llàstima i compassió; criden, també, a més no poder, de llibertat i fraternitat i diuen que manca un règim que acabi d'una volta amb els que no pensin com ells, i, els serveixen un odi fraticida incalculable.

Ai de tu que no tens la sort de pensar i obrar com aquests que t'he biografat. Ai de tu que no freqüentes a les seves tavernes. Ai de tu que vas a missa. Ai de tu jove que t'has allistat en una federació cristiana.

Res, pots donar-te per excomunicat d'aquesta genteta i, assegura el peu.

Què et sembla, amic lector, del concepte que tenen aquestes patums, de la llibertat «palabra sagrada adorémosla» i de les altres, verbigràcia, generositat? Llurs raonaments són un vertader poti-poti i els seus arguments uns equívocs, unes paradoxes.

Saltenc, estigues alerta de la maniobra dels que et volen portar, mitjançant consells adozenats, cap al caos civil i religiós, solament per satisfer llur pruja de cobejança i revenja. Fins avui, clarament has pogut contemplar com la seva tasca ha estat il·luminada per l'odi i la discòrdia, la insidia, la calúnnia i l'insult, armes vilment esgrimides contra homes digníssims. Això, però, no ho hem de dir nosaltres, el poble cada dia veu i judica, quins són els homes que l'honoren i els canalles que ocultament sembren el mal viure.

La vostra fúria perversa, amics, no passarà de la raó dels honrosos conciudadans i totes les vostres energies seran en va, solament útils per a determinar una vegada més el vostre comportament digne de tota censura.

El malvat tem la justícia...

Era una vegada una senyora, la qual es creia molt guapa, d'un físic molt grutesc, que no podia veure els miralls, els odiava i fins els perseguia, perquè, deia ella que la retrataven d'una manera infame. No solament la seva casa estava mancada de miralls, sinó també, les cases on ella anava, car era capaç per trencar-los tots.

Amb això tens, oh amic lector, explicat el que són aquesta genteta rastrera, petulant, encesa per la prèdica demagògica, inconscient dels seus actes els quals realitza amb un servilisme inusitat, moguda per la promesa per més utòpica que hagi estat, la qual només podia tenir cabuda o prendre estada en el seu esperit mesquí i repugnant, el qual, pels seus consemblants, mou a menyspreu, i per nosaltres, com a cristians, a allargar-los la mà perquè alcin la testa amunt i no xipollegin més entre el llot i el fang de les misèries humanes.

Aquesta, però, aquesta passió, els té cegats i no els deixa veure l'error en què estan, el mar de contradicció en el qual naveguen.

Caríssim que em llegeixes, procura apartar-te de l'home sense Déu i de la premsa impia, pensa amb un autor que, l'ésser humà sense Déu és més temible que les feres del desert i, la premsa impia és la metzina més eficaç per a convertir en feres la humanitat. I si tu estimadíssim companyó de lectu-

ra, abstret amb les coses materials individuals, no et llegués sotjar així per saber e conèixer la sinceritat dels homes que et parlen, tingues present que, pel fruit coneixeràs l'arbre.

Un esbarzer no pot pas donar fruites saboroses.

Un mal home no pot donar exemples bons.

Amb la conducta el coneixeràs.

XAVIER

Es diu

Gràcies al «Centro Republicano Izquierdista» i l'Ajuntament, promptament la J. R. E. tindrà un camp de futbol.

Nosaltres que, mai pensem malament, com fan alguns allisonats de taverna, podem assegurar al ciutadà contribuent, que, no tingui cap temença respecte a l'erari públic car aquest no existeix pas per a jugar «patadas».

La vil calúnnia

En una conversa, arribada a les nostres oïdes, es censurava el nostre benvolgut Conceller en cap, en motiu de no haver fet agafar als cacics i caciquets monàrquics—vam creure que no eren de Salt, perquè pel que sabem, no tenim coneixement que en aquest poble s'hi passegi una gentussa tan despreciable, almenys que sia algun del C. R. E. o de la J. R. E. o bé del B. O. C. de la C. N. T. o de la F. A. I. els quals lluiten tots amb el mateix compàs per a fer-se amos i senyors del poble, costi el que costi, perseguint tot-hom que no sigui dels seus—ofrenant-li quelcom participable en els últims fets, la qual cosa va indignar-nos i ens obliga a fer pública la nostra més enèrgica protest i ens plau ensems transcriure a continuació, els telegrams que contra el fet lliurà la nostra Alcaldia, per a il·lustració de la gent calumniadora.

EL GUAITA

Ací van els telegrams, són còpia

«Alcalde de Salt a President de la Generalitat. Barcelona.—En nom del poble republicà de Salt, demano màxima pena traïdors. Sempre per República i Catalunya. Pibernat.

«Alcalde de Salt a Presidente Cortes. Madrid.—Pueblo republicano de Salt pide máxima pena traïdors. Siempre por República y Catalunya.—Pibernat.»

Que consti: la calúnnia és un vici de canalla.

—Este medicamento que el Doctor C... ha prescrito al hijo de usted no me gusta; ¿sabe por que razón lo ha recetado?

No puedo responder a esta pregunta porque no sé nada de medicina; pero respeto mucho la ciencia del Doctor C... y tengo plena confianza en él; por eso he resuelto que mi hijo tome el medicamento.

—Hace poco que usted blasfemaba de la Providencia y le pedía cuenta de sus designios. No pudiera usted tener en la Sabiduría infinita de Dios tanta confianza siquiera como tiene en la ciencia del Doctor C...?

R. C.

Imp. de Salomó Marquès—Girona

L'AMIC DEL POBLE

MODERNA FARMACIA

RIBAS

Instal·lada amb tots els
: : avenços moderns : :

**CENTRE
D'ESPECÍFCIS**

LABORATORI D'ESPECIFICS
LABORATORI D'ANALISIS

Plaça de les Castanyes
TELEFON 144

Girona

Confueria ∞ ∞
∞ ∞ *Negre*
∞ ∞ *E. Piera* ∞ ∞
Progres 29y31 - telef 93
Girona

Alfonso Hosta Bellpuig
Melge-Cirurgià

Carrer Ciutadans, 13 · GIRONA

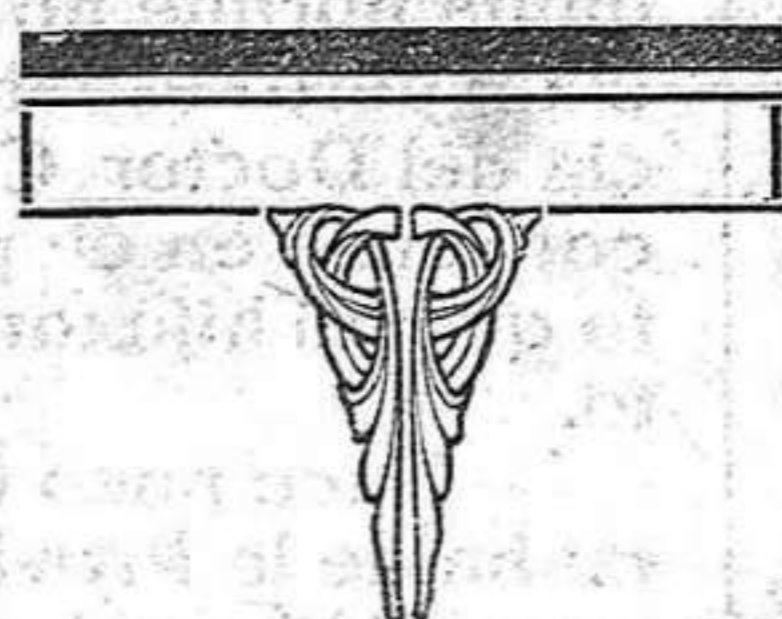
TELÈFON 198

Anònima "Punt Blau"

INSECTICIDA

Galetes de llet

PLAJA

GIRONA

JOAN TARRUS BRU

Melge - Oculista

Figuerola, 17

GIRONA